

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av undervisningens
kvalitet i resursskolor i Kunskapsskolans
resursskola belägen i Stockholms kommun med
Kunskapsskolan i Sverige AB som huvudman**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Kunskapsskolans Resursskola. Syftet med denna tematiska kvalitetsgranskning är att granska undervisningens kvalitet i resursskolor i årskurserna 4–9.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som har tagits fram för granskningen (se bilaga 3). Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer; hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Kunskapsskolans Resursskola i följande utsträckning:

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?

Eleverna ges i hög utsträckning en målfokuserad och stimulerande undervisning.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?

Eleverna ges i hög utsträckning en undervisning som möter deras stödbehov.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Undervisningen präglas i hög utsträckning av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Skolinspektionens bedömning

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning. Varje frågeställning innehåller dessutom en motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i observationer, intervjuer med elever, lärare, annan personal och rektorn samt inhämtad information.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?

Inom denna frågeställning granskas om undervisningen utgår från läroplanens kunskapsmål och om lärarna tydliggör för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment. Vidare granskas om undervisningen består av en variation av aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer för att stimulera eleverna att lära och utvecklas. Härtill granskas om undervisningen innehåller övningar där eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans för att stimulera deras kunskapsutveckling.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna ges i hög utsträckning en målfokuserad och stimulerad undervisning.

Undervisningens mål och syfte

Lärarna arbetar medvetet med att tydliggöra för eleverna vad som är syftet med olika arbetsområden och arbetsmoment. Det gör de bland annat genom att sätta lektionens innehåll i ett större sammanhang och genom att dra paralleller till elevers kunskaper och erfarenheter. Då lärarna har ett tätt samarbete med varandra medför det att lärare vidareutvecklar och använder elevernas förförståelse och kunskaper även i andra ämnen. Exempelvis då eleverna arbetar med industrialismen inom de samhällsorienterande ämnena, diskuterar de samtidigt i engelskundervisningen vad som karakteriserar tidsepoken utifrån en målning från samma tidsepok. Lärarna och eleverna diskuterar återkommande vad syftet är med undervisningens kunskapsmål och varför kunskapen är viktig. I dessa sammanhang refererar lärarna kunskapsmålen till elevernas vardag och närmiljö vilket skapar meningsfullhet för eleverna.

Det blir till exempel tydligt för eleverna då de arbetar med en så kallad krisvecka och olika kriser kopplas till samhället i närtid, exempelvis pandemin och aktuell svältkatastrof.

Variation i undervisningen

Undervisningen är varierad gällande olika aktiviteter, arbetsuppgifter och redovisningsformer i syfte att stimulera eleverna att lära och utvecklas. På skolenheten finns det en gemensam strategi som innebär att en lektion ska innehålla olika moment. Det är ett led i arbetet med att fånga samt bibehålla elevernas intresse och engagemang under lektionen. Lärarnas gemensamma arbete med att planera och genomföra undervisningen medför att undervisningen planeras så att det blir en balans mellan olika aktiviteter och arbetssätt, såväl inom en lektion som under en skoldag. Lektionerna består vanligtvis av såväl genomgångar som eget arbete och gemensamma diskussioner eller reflektioner. Genomgångarna varierar och förstärks med hjälp av olika medieinslag och det egna arbetet kan till exempel bestå av textläsning med tillhörande uppgifter eller laborativa inslag. Hur eleverna löser uppgifter varierar utifrån elevernas olika förutsättningar. Lärarna planerar undervisningen så att det finns en balans mellan de olika aktiviteterna och en balans i elevernas möjlighet att såväl utmanas i sitt lärande som att få vila i sin kunskap. Exempelvis kan en elev utmanas av sin lärare att svara på frågor skriftligen för att sedan övergå till att svara muntligen då eleven behöver få fokusera på själva innehållet och inte formen. Eleverna uppmuntras till att redovisa sina kunskaper på olika sätt; det kan vara skriftliga redovisningar, filminspelning eller att med hjälp av en lärares följdfrågor fördjupa resonemang.

Övningar för reflektion och diskussion

Undervisningen är planerad så att den möjliggör ett lärande genom att elever får reflektera och diskutera tillsammans. Det är tydligt för eleverna att lärarna uppskattar och uppmuntrar dem till att såväl ställa frågor som att diskutera tillsammans. För att eleverna ska vara trygga i att uttrycka sina åsikter och delta i diskussioner diskuterar lärarna tillsammans med eleverna hur man för fram sina åsikter på ett respektfullt sätt. Lektionerna innehåller planerade inslag av reflektion och diskussion. I de flesta fall handlar det om att lärare, i samband med genomgångar eller då en lektion summeras, uppmuntrar elever till att utveckla ett svar och att andra elever

fortsätter resonemanget. Eleverna arbetar även i par eller i grupp och då redovisar de tillsammans. Exempelvis i de naturorienterande ämnena utgår oftast undervisningen från ett experiment som eleverna tillsammans söker svar på och förklarar. Av intervjuer med elever och lärare framgår att i årskurs 9 utmanas eleverna än mer i resonerande uppgifter, vilket är ett led i att stärka elevernas självbild och förbereda dem inför gymnasiet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?

Inom denna frågeställning granskas om arbetssätt och arbetsuppgifter i såväl planering som genomförande är anpassade till elevernas förutsättningar och stödbehov. Vidare granskas om eleverna ges ett aktivt och individanpassat lärarstöd för att de ska förstå, komma i gång med sitt skolarbete och bibehålla sitt engagemang. Härtill granskas om undervisningen har en tydlig struktur med förutsägbarhet för eleverna, för att de ska veta vad de kan förvänta sig av undervisningen och vad som förväntas av dem men också om det finns flexibilitet och beredskap att ställa om undervisningen vid behov.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna ges i hög utsträckning en undervisning som möter deras stödbehov.

Anpassning och lärarstöd i undervisningen

Lärarna anpassar arbetssätt och arbetsuppgifter utifrån elevernas individuella förutsättningar och behov. Bland skolenhetens personal finns ett strukturerat arbete för att, såväl inför en elevs skolstart som under elevens skolgång, kartlägga och följa upp elevernas kunskapsutveckling och behov av stöd. Det leder till att lärarna kontinuerligt anpassar undervisningen så att arbetsuppgifterna är på en lagom nivå. Exempelvis i ämnet matematik arbetar eleverna med ett gemensamt arbetsområde som bland annat innehåller genomgångar med läraren och enskilt arbete på olika nivåer och med olika hjälpmedel. Vilka hjälpmedel och hur lärare och personalen stödjer eleven i lärandet är planerat och arbetet följs kontinuerligt upp av läraren så att respektive elev utmanas på rätt nivå. Ett viktig led i lärarnas arbete med att anpassa och stödja eleverna på

skolenheten är att kollegiets samlade kompetens används på ett genomtänkt sätt. Exempelvis vilken lärare, specialpedagog, speciallärare eller resurspersonal som arbetar tillsammans i ett ämne utifrån kompetens.

Eleverna ges ett aktivt och individanpassat lärarstöd för att kunna arbeta så självständigt som möjligt. Lärarna använder pedagogiska stödstrukturer, såsom visuellt stöd och tidshjälpmedel, för att elever ska kunna genomföra arbetsuppgifterna. Instruktionerna ges både muntligen och skriftligen och bildstödet förfinas och anpassas utifrån enskilda elevers behov. Utöver det stöd, i form av strukturen som ger förutsägbarhet och ges till alla, är det tydligt för såväl elever som lärare och annan personal vilket lärarstöd respektive elev behöver. Vid Skolinspektionens observationer präglas undervisningen av att lärare och annan personal uppmärksammar elever som inte verkar vara delaktiga. Det gör de bland annat genom att ställa riktade frågor till eleverna. För någon elev behövs det bara att läraren ställer en följdfråga, medan en annan elev uppmärksammas om att hen kan arbeta med texten på ett annat sätt. Stödet anpassas utifrån elevers enskilda behov och personalen reflekterar tillsammans över elevers lärandesituation och omprövar om delaktighet från personalens sida kan minskas men med bibehållet fokus på arbetsuppgiften hos elever. Exempelvis när eleverna ska påbörja ett nytt område inom idrott och hälsa finns det elever som behöver få stöd i att reflektera över reglerna eller instruktionerna för en övning. Andra elever behöver i stället en inskolning till varje moment, där elever först får iaktta, för att sedan göra ett delmoment tillsammans med personal för att slutligen göra det tillsammans med andra elever. Eleverna berättar att det är ett bra stöd i undervisningen då läraren under en lektion stannar upp och belyser någonting eller ställer en gemensam fråga för att på så sätt stämma av att alla är med. I undervisningen är det vanligt att lektionerna summeras i slutet av lektionen och det gör att lärarna uppmärksammar om elever har förstått arbetsuppgiften och inte bara genomfört den.

Struktur i undervisningen

Undervisningens struktur skapar förutsägbarhet för eleverna och beredskapen för att ställa om undervisningen vid behov är god. För att kunna möta eleverna i deras lärandesituation för dagen har de till exempel så kallad incheckning på morgonen. För några elever handlar det bara om att få ett välkomnande, medan det för andra finns ett uttalat behov av att stämma av hur dagsformen är, vilket i sin tur påverkar vilket stöd eleven

möter i undervisningen. Exempelvis om en elev är tröttare än vanligt och behöver mer uppbackning. Varje morgon träffas personalen och då stämmer de av den kommande dagen och om det är någon information utifrån den så kallade incheckningen som de behöver beakta under skoldagen. Elevernas skoldag inleds med en så kallad basgruppssamling då mentorn och annan personal går igenom dagens schema och kommande schemabrytande aktiviteter med hjälp av tydliga scheman som förstärks med bildstöd. Vid lektionsstart och under lektioner uppmärksammas eleverna om lektionsupplägget och de olika aktiviteterna. Utgångspunkten för undervisning är att den bedrivs i klassrummet gemensamt i basgruppen och att de har ett tvåläraarsystem där rollerna är tydliga. Även om rollerna är uttalade så växeldrar personalen i klassrummet. Om ansvarig lärare är mer lämpad att ta ett samtal med en elev utanför klassrummet, då gör hen det och övrig personal fortsätter med lektionen i klassrummet. Det medvetna arbetet skapar en struktur i undervisningen som är välbekant för eleverna. Lärarna summerar ofta lektionerna tillsammans med eleverna och ger information om nästa schemaposition. Utifrån den planerade undervisningen finns det även goda möjligheter till flexibilitet, i form av att uppmärksamma om en elev behöver extra stöttning eller om det är lämpligt att ytterligare utmana en elev i lärandet. Exempelvis när en elev kommer sent till en lektion ställer läraren frågor om arbetsområdet till eleven för att hen ska ha möjlighet att landa in i sammanhanget och kunna delta i resten av lektionen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Inom denna frågeställning granskas om det i undervisningen förmedlas höga förväntningar på eleverna samt om det förekommer inslag som avser att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Vidare granskas om eleverna ges stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor i syfte att främja tron på den egna kapaciteten. Härtill granskas om eleverna regelbundet involveras i undervisningens utformning utifrån sina förutsättningar, ålder och mognad i syfte att främja aktivt engagemang.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen präglas i hög utsträckning av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang.

Arbete med motivation och lärande i undervisningen

I undervisningen förmedlas höga förväntningar på eleverna och det förekommer inslag i undervisningen som avser stärka elevernas självförtroende och motivation. Det är vanligt att lärarna uppmuntrar eleverna genom att säga till dem att de kommer att klara uppgifter och arbetssätt som de tycker är svåra. Personalen arbetar medvetet med att skapa sammanhang där elever känner sig trygga samtidigt som eleverna utmanas. Exempelvis då eleverna spelar volleyboll finns det olika alternativ, vilket gör att elever vågar försöka. Personalen arbetar aktivt med att ta vara på elevers intressen för att motivera dem i skolarbetet. Exempelvis har några elever ett särskilt intresse för datorspel och då skriver lärare och resurspersonal om uppgifterna i matematik så att de handlar om spelkaraktärer, vilket gör att intresset för uppgifterna ökar. Vid Skolinspektionens observationer återkopplar lärare och annan personal till eleverna vad de gör bra, samtidigt som de uppmuntrar dem att försöka lite till, eller att testa att lösa uppgiften lite mer utförligt. De lyfter också fram elevers prestationer, både på grupp- och individnivå. Lärare och annan personal arbetar aktivt för att eleverna ska "vara i lärande". Exempelvis om en elev uttrycker att hen inte orkar arbeta med lektionsuppgiften, då visar lärare och annan personal att det finns andra sätt att ta sig an uppgiften. Det är också tydligt att förväntningarna på elever som inte är kvar i klassrummet under hela lektionen är lika höga som på de som är i klassrummet. Det yttrar sig genom att läraren förväntar sig att eleverna ägnar sig åt skolarbete och att läraren är aktiv i deras lärande på samma sätt som för eleverna i klassrummet.

I undervisningen ges eleverna stöd för att de ska bli medvetna om sitt lärande och sina förmågor. Eleverna för kontinuerlig loggbok och den utgör ett underlag vid de regelbundna handledningstillfällena¹ och är ett verktyg för att medvetandegöra eleven om dess progression i förhållande till

¹ Eleven träffar sin mentor varje vecka då de utvärderar och sätter upp nya mål för elevens lärande.

kunskapsmålen. Det är ett led i det långsiktiga arbetet med att förbereda eleverna inför gymnasieskolan. På skolenhetens digitala plattform kan elever följa den egna progressionen i respektive ämne. Vid de regelbundna handledningstillfällena stämmer elever och lärare av de mål som eleven arbetar med och ser över vilka förändringar i undervisningen som kan göras utifrån att eleven ska nå så långt som möjligt. Det kan handla om såväl anpassningar i undervisningen, redovisningsformer men även hur själva undervisningen kan förändras utifrån aspekten att eleven ska bli än mer motiverad.

Elevers involvering i undervisningen

Lärarna arbetar medvetet för att involvera eleverna i undervisningens utformning. Elevernas delaktighet i undervisningen utgår dels från de regelbundna och strukturerade handledningstillfällen som eleverna har, dels utifrån elevernas regelbundna utvärderingar av undervisningen. Eleverna utvärderar varje ämne vid terminsslut och utvärderingarna följs upp av såväl lärare som rektorn. De återkommande uppföljningarna av elevernas progression samt de forum som finns för lärare och annan personal att samverka bidrar till att lärarna får information som gör att elevernas synpunkter blir viktiga underlag då lärare planerar och genomför sin undervisning. Eleverna uttrycker att lärarna märker vad som fungerar för eleverna och anpassar undervisningen i den utsträckning som det är möjligt utifrån vad de ska lära sig. Lärarna arbetar för att hitta arbetssätt och innehåll utifrån elevernas sätt att lära och vad som stimulerar lärandet. Exempelvis när de har arbetat gemensamt med ett område har elever möjlighet att fördjupa sig om de delar som eleverna tycker är mest intressanta inom området.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av undervisningsrådet Kristina Svensson.

Föredragande i ärendet har varit undervisningsrådet Malin Lundquist.

I handläggningen av ärendet har även utredare Sandra Andersson deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800) och skolförordning (2011:185)

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 10 § skollagen framgår att i all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Enligt 1 kap. 11 § skollagen ska det för varje skolform och för fritidshemmet gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

Av 10 kap. 8 § skollagen framgår att en kursplan ska gälla för varje ämne.

Av 9 kap. 1 § skolförordningen framgår att läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § i sistnämnda förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier.

Enligt 3 kap. 2 § skollagen ska alla barn och elever i samtliga skolformer ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Av 3 kap 7 § skollagens fjärde och femte stycket framgår att det vid skolenheter där utbildningen är begränsad till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskolor) gäller att varje elev vid resursskolan ska ges särskilt stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Enligt 9 § ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges sådant särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska barn och elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Av 10 kap 31 a § skollagen framgår att en kommun får begränsa utbildningen vid en viss skolenhet till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Kommunen ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Kommunen beslutar om placering av en elev vid en resursskola, efter ansökan av elevens vårdnadshavare. Ansökan får även göras av elevens rektor, om eleven är placerad vid en av kommunens skolenheter och elevens vårdnadshavare medger det. Om det inte finns plats för alla sökande ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras.

Av 10 kap 31 b § skollagen framgår att placeringen vid resursskolan regelbundet ska följas upp och utvärderas. En elev har rätt att gå kvar vid resursskolan så länge eleven är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder. Om elevens vårdnadshavare begär att placeringen vid resursskolan ska upphöra ska eleven placeras vid en annan av kommunens skolenheter enligt 30 §.

Av 10 kap. 35 § skollagen framgår att en fristående grundskola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildning i grundskolan. Utbildningen får dock begränsas till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Huvudmannen för en resursskola ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Om det inte finns plats för alla sökande till en viss resursskola ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras. Huvudmannen behöver inte ta emot eller ge fortsatt utbildning åt en elev om hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för eleven enligt 39 § tredje stycket.

Enligt 5 kap. 2 § skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av den inledande delen av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning) framgår bland annat att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla. Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma

deras föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.

Vidare framgår det av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter) att skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Undervisningen ska utveckla elevernas förmåga att ta ett personligt ansvar. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Skolan ska också enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag) stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolans uppdrag att främja lärande förutsätter en aktiv diskussion i den enskilda skolan om kunskapsbegrepp, om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden och om hur kunskapsutveckling sker. Olika aspekter på kunskap och lärande är naturliga utgångspunkter i en sådan diskussion. Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper.

Av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper) framgår vidare att skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola bland annat kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt, kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden samt kan lära, utforska och arbeta både självständigt och

tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former. Vidare framgår det av riktlinjerna avseende kunskaper att alla som arbetar i skolan bland annat ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare ska lärare bland annat ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan, ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel, stimulera, handleda och ge extra anpassningar eller särskilt stöd till elever som har svårigheter samt organisera och genomföra arbetet så att eleven därigenom utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vidare framgår det att skolans mål är att varje elev genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, bland annat tar ansvar för sitt lärande samt successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Lärare ska också bland annat utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad och svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer samt tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Enligt läroplanen (Lgr 22, 2.6 Skolan och omvärlden) ska eleverna få en utbildning av hög kvalitet i skolan.

Bilaga 2: Genomförande

Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomförs i 30 skolor runt om i landet, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Kunskapsskolans Resursskola med Kunskapsskolan i Sverige AB som huvudman ingår i granskningen. Enligt uppgifter från rektor går 36 elever i årskurserna 7–9 på skolenheten. Skolinspektionen besökte Kunskapsskolans Resursskola den 2 september 2025. Besöket genomfördes av utredarna Sandra Andersson och Malin Lundquist.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- Två lektionsobservationer och två morgonsamlingar, sammantaget 180 minuter
- En gruppintervju med elever
- En gruppintervju med annan personal
- En gruppintervju med lärare
- En intervju med rektorn
- Dokument som begärts in från huvudmannen

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla skolor som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras vårterminen 2026.

Bilaga 3: Utgångspunkter

Granskningen syfte

Syftet är att granska undervisningens kvalitet i resursskolor i årskurserna 4–9. Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i *hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns eller i låg utsträckning*.

Granskningens frågeställningar

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?
2. I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?
3. I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Kvalitetskriterier

Fokus på kunskapsmålen

Undervisningen utgår från läroplanens kunskapsmål. Det tydliggörs för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment.

Variation i aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer

Undervisningen består av en variation av aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer för att stimulera eleverna att lära och utvecklas.

Övningar för reflektion och diskussion

Undervisningen innehåller övningar där eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans för att stimulera elevernas kunskapsutveckling.

Aktivt och individanpassat lärarstöd

Eleverna ges ett aktivt och individanpassat lärarstöd för att de ska förstå, komma i gång med sitt skolarbete och bibehålla sitt engagemang.

Struktur med förutsägbarhet och flexibilitet

Undervisningen har en tydlig struktur med förutsägbarhet för eleverna, för att de ska veta vad de kan förvänta sig av undervisningen och vad som förväntas av dem. Undervisningen präglas av flexibilitet och beredskap att ställa om undervisningen vid behov

Anpassning av arbetssätt och arbetsuppgifter

Arbetsätt och arbetsuppgifter är i såväl planering som genomförande anpassade till elevernas förutsättningar och stödbehov

Höga förväntningar, självförtroende och motivation

I undervisningen förmedlas höga förväntningar på eleverna. Det förekommer inslag i undervisningen som avser att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära.

Medvetenhet kring eget lärande och förmågor

I undervisningen ges eleverna stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor i syfte att främja tron på den egna kapaciteten.

Elevers involvering i undervisningens utformning

Eleverna involveras regelbundet i undervisningens utformning utifrån sina förutsättningar, ålder och mognad i syfte att främja aktivt engagemang.